

Ibsaa Jireenyaa-Lakk.1

Description

Barreefamoota gaggabaaboo Fesbuuki Jirenyya Badhaatu irraa walitti funaanun kunoo mata duree â€œIbsaa Jireenyaaâ€ jedhu jalatti isaaniif dhiyaate. Barreefamni kuni kan jiâ€™a Gurraandhala (February) 2018 irraa kan fudhatameedha. In sha Allah gara fuunduraattis haaluma kanaan itti fufna.

â€œGaruu isaan amananii fi hojji gaggaarii dalagan isaaniif mindaa addaan hin cinnetu jira.â€
 Suuratu At-Tiin 95:6 Namoonni dhugaan amanuun ergasii hojji gaggaarii hojjatan addunyaa fi aakhiratti mindaan isaanii guddaadha. Addunyaa tana keessatti sakiinaa (tasgabbii) qalbii argatu. Aakhiratti immoo qananii Jannataa addaan hin cinnetu isaaniif jira

Girdoon (maggaarajaan) Nifaqaqaa yommuu Saaqamu-Lakk.1

Nifaqaqa jechuun kufrii fi waan badaa of keessatti dhoksuun Islaama fi waan gaarii ifatti mulâ€™isuudha. Namni wanta akkanaa hojjatu munaafiqa jedhama. Nifaqaqni dhibee garmalee badaa nama miidhu fi adabbiin munaafiqa darkul asfal (sadarkaa ibidda Jahannam keessaa isa jalaatti seena). Kanaafu, kana yommuu ilaalan nifaqaqni garmalee nama sodaachisu kan qabuudha. Kanaafi, sahaabonni garmalee nifaqaqa sodaatu. Umar (Rabbiin isarraa haa jaallatu), â€œRasuulli gal mee munaafiqota keessatti way maqaa kiyya eeranii (kaasanii)?â€ jechuun Huzeeyfa gaafataa ture. Kuni hangam nifaqaqni badaa akka taâ€™e agarsiisa. Nutis dhibeen kuni maal akka taâ€™ee fi namni dhibee kanaan qabame maal akka fakkaatu dabaree dabareen ilaaluf ni yaalla. Tarii namni dhibee kana ofirratti hin beeku. Mallatoolee fi miidhaa dhibee kanaa beeksisuun, dhibee kanarraa akka baraaraman sababa taâ€™uifi dandaâ€™a. Gara nifaqaqatti seenun dura ramaddii namootaa Islaama himatanii mee haa ilaallu. Akka barreessan kitaaba â€œZaahiratu nifaaqi wa khabaaâ€™isul munaafiqana fii taarikâ€ jedhutti, â€œNamoota Islaama himatan bakka saditti quodun ni dandaâ€™ama. Isaaniis:

1. Nama hundeen isaa imaana irratti gadi dhaabbate fi imaanni onnee seene. Kuni Musliima muâ€™mina nama taâ€™eedha. Ammas kunniin bakka saditti quodamu. Muhsin (Rabbiin akka waan arguutti nama Rabbiin gabbaru), abraar (hojji gaggaarii baayâ€™ee kan hojjatu), muttaquun (wanta irraa dhoowwaman kan dhiisanii fi wanta itti ajajaman kan hojjatan.)

2. Nama Islaamatti hidhatuâ€“ hawaasni, maatiin, hiriyyaan Musliima waan taâ€™aniif innillee Musliima taâ€™uuudha. Kuni imaanni qalbii isaa sirritti kan seene miti. Yeroo qormaanni itti buâ€™u, takkaa Islaama gadi furuun murtaddii (duubatti kan deebiâ€™u) taâ€™a, takkaa uffata Islaama uffachuun keessan munaafiqa taâ€™a, takkaa immoo Imaanni isaa ni dabala

3. Munaafiqa- keessan kufrii dhoksee alaan Islaama nama agarsiisudha. In sha Allah itti fufaâ€!. Kitaaba wabii â€œZaahiratu nifaaqi wa khabaaâ€™isul munaafiqana fii taarikâ€/ fuula25-45 By Abdurahman Hasan Habankat Madiniyy-

Girdoon Nifaaqaa yommuu saaqamu-lakk. 2

Torbaan darbee waaâ€™ee nifaaqa kaasne turre. Yaadachisaaf nifaaqa jechuun kufrii fi sharrii dhoksuun Islaama fi keyrii agarsiisu ykn himachuudha. Namni kana hojjatu munaafiqa jedhama. Tolee, kufrii jechuun maal jechuudhaa? Akka lugaa Arabiffaatti kufrii jechuun wanta tokko haguugu ykn dhoksuudha. Akka shariâ€™aatti immoo kufrii jechuun Rabbitti, Ergamtoota Isaatti fi harkaanota imaanaa hafanitti amanuu diduu fi fudhachuu dhisuudha. Namni kufrii hojjatu kaafira kan jedhameef dhugaa fi ragaalee ifa bahan waan dhoksuufi ykn fudhachuu diduufi. Kanaafu, munaafiqni kufrii fi sharrii dhoksuun arrabaan Islaama fi keyrii himata ykn qaamoleen ibaadaa hojjata. Bakka nifaaqni itti madde irratti hundaaâ€™un ramaddiin Munaafiqootaa afuri: **1.Munaafiqota amantii biraa irraa gara Islaamaa seenan.** Fkn, yaahuda fi nasaaraa **2.Munaafiqota Musliimota dhugaa turanii ergasii Islaamaa irraa dhoksaan duubatti** deebiâ€™anii fi duubatti deebiâ€™u isaanii ifatti kan hin baasne. Kufrii of keessatti dhoksuun zaahiraan (gubbaan) Islaama agarsiisu. **3.Munaafiqota maatiin ykn naannoon isaanii muslimoota waan taâ€™aniif qofa isaaniis Islaamatti hidhatan.** Garuu iraada (fedhii cimaa) isaanitiin Islaama keessa hin seenne. Faaydan addunyaa isaanii tan guuttamu Islaama gubbaan yoo agarsiisaniidha. Kufrii yoo labsan faayda addunya nan dhaba jechuun yaadu. Sababa isaan qalbii isaanii keessatti hundewwan Islaamaa muraasa ykn hunda isaatti kafaraniif munaafiqota jedhamu. 4. Munaafiqota naannoo ykn maatii irraa nifaaqa dhaalan. Madda: Zaahirul Nifaaqi wa khabaaâ€™isul munaafiqiin fii taarikh-1/fuula 45-57, Abdurahmaan Hasan Madiniyy

Adeemsa jirenya keessatti milkaâ€™uu fi wayittu bahuuf osoo tattaafattu gufuun baayâ€™een si qunnama. Gufuuwwan san keessaa NAMOOTA IJJANNOO kee laamshessaniidha. Namoonni gariin karaa kaminiyyuu namoonni biroo akka isaan caalan hin barbaadan. Nama isaan caaluuf tattaafatu yommuu argan gufuu adda addaa isa/ishii fuunduratti darbu. Gufuun guddaan isaan darban gufuu jechootati. Sihii hojii gaarii hojjatu yommuu argan, jechoota isaanitiin ijjanloo kee laamshessuuf tattaafatu. Fakkeenyaf, â€œKuni eessa gahuuf akkanatti hojjataa?â€¢ jedhu. Ammas dogongora sirra barbaadun ifatti baasu. Si hamatu. Eeti yeroo kanatti ijannoон kee ni laamshaya. Kanaafu furmaanni isaa maalii?

1. Isaan irraa garagaluuâ€“ Jechoota isaanitiin sammuu dhukkubsu dhiisu**2. Dhuma (buâ€™aa) hojii hojjachaa jirtuu ilaaluâ€“** namoonni yeroo baayâ€™ee ijjanloo namaa kan laamshessaniif jalqaba hojii irratti buâ€™aa quubsaa fi milkaâ€™inna guddaa waan hin argineef. Dhumarratti yommuu milkaâ€™innaa guddaa argan afaan qabatu. Kanaafu, jalqaba daandii milkaâ€™innaa irratti namoonni wanta fedhan yoo jedhan, â€œMilkaâ€™inna guddaa fuundura keenya jiruâ€¢laalun gara fuundura sochoâ€™u qabna. Hojii barreefama kana yommuu jalqabu, namoonni, â€œhojii hin qabdu wantuma argite maaliif caarta.â€¢ naan jedhan baayâ€™eedha.**3. Isaaniif irra darbuu, obsuu, diinummaa uumuu dhiisu fi tola isaaniif oolu.** Hojii badaa isaanii hojii gaariin deebisuu. Qurâ€™aana keessatti:â€¢ Hojiin gaarii fi hamtuun wal hin qixxaâ€™an. [Wanta baddu] ishii toltaan deebisi. Yeroo san inni gidduu keetii fi gidduu isaa dinummaan jiru akka jaalalloo firaatâ€™uu [argita] (Suuratu Fussilat 41:34)

À«Warroota Aayaata (Keeyyattoota Qurâ€™aanaa, mallatoolee, ragaalee) Rabbii kijibsiisan irraa hin taâ€™in; hoongoftoota (kasaartota) irraa taatati.Â» Al-Qurâ€™aan 10:95 Akkuma yeroo darbee jenne Aayaatni bakka lamatti qoodamu. Isaaniis; Kawniyyi fi shariâ€™iyyi. **Kawniyyi** yommuu jennuu wantoota Rabbiin uumeda. Kanneen akka samii, dachii, aduu, jiâ€™a, urjiilee, ilma namaa fi kkf. Ammas muâ€™jizaa (raajii) Ergamtootaf Rabbiin kenne kan of keessatti hammatuudha. **Shariâ€™iyyi** yommuu jennuu immoo Kitaabban Rabbiin buusedha. Fakkeenyaf, kan akka Qurâ€™aana. Aayatoonni kunniin gara Tokkichummaa Rabbitti akeeku. Rabbitti akka amanan namoota waamu. Namni yoo aayatota kanniiniti kafare, Rabbitti ni kafaraa jechuun. Namni kafaree immoo addunyaa aakhiratti ni hoongaâ€™a.

â€œIsaan toltaa hojjatanifi [mindaan] gaarii fi dabalaataatu jira. Gurraachinnii fi salphinni homaatu fuula isaanii hin haguugu. Isaan sun warra Jannataati. Isaan ishee keessatti hafoodha.

Isaan hamtuu hojjatanis mindaan hamtuu fakkaattuma isheetin taâ€™a. Salphinni isaan haguuga. Rabbiin irraa wanti isaan tiiksu isaaniif hin jiru. Fuulli isaanii akka waan kutaa halkan dukkanaaâ€™a irraa taâ€™een haguuggamee fakkaata. Isaan suni warra ibiddaati. Isaan ishee keessatti hafoodha.â€¢ (Suuratu Yuunus 10:26-27)

Suuraa Qurâ€™aanaa biraa keessatti; â€œFuulli gariin guyyaa san (Guyyaa Qiyaamaa) ni ifu. Kan kolfan, kan gammaddaniidha. Fuulli gariin immoo guyyaa san dhukkeetu irra jira. Gurraachinni isaan haguuga. Isaan sun warra Rabbitti kafaranii, balleessaa guddaa hojjataniidha.â€¢ Al-Qurâ€™aan, suuratu Abasa 80:38-42 Rabbiin warroota fuulli isaanii ifuu, kolfuu fi gammaduu keessaa nu haa taasisu. Jannata yommuu argan fuulli isaanii garmalee ifa. Kolfaa fi gammachuun guuttamu. Warrooni kafaranii badii guddaa hojjatan immoo salphinni qalbii isaanii haguuga. Salphinni kuni fuula isaanii irraa mulâ€™ata. Fuulli isaanii irra dhukkeen kan jiruu fi gurraachinnaan kan haguuggameedha. Rabbiin kanarraa nu baraaru.

Date Created

September 12, 2018

Author

admin